

2023-08-14 Nr. NV-2047

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-1115; TAIS-23-11491	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 2.8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2906“ PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas Data iš kalendoriaus	Teisingumo ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2906 (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – sukurti galimybę Jaunimo nevyriausybinių organizacijų (toliau – JNVO) vadovais tapti asmenims nuo 16 metų.

Įstatymo projekto rengėjas Seimo narys Marius Matijošaitis nurodo, kad **problema kyla dėl besiklostančios praktikos JNVO, kurios yra įsteigtos kaip juridiniai asmenys ir kurioms dažnai faktiškai vadovauja nepilnametis asmuo, o Juridinių asmenų registre (toliau – JAR) išviešintas kitas asmuo, sulaukęs pilnametystės.** Išviešinto asmens ir faktinio organizacijos vadovo nesutapimas sukuria papildomų problemų pareigas einančiam vadovui, kadangi dažnai faktinis vadovas turi ieškoti juridiniam asmeniui oficialiai vadovaujančio asmens ir gauti reikiamą informaciją ar parašus. Kita vertus, juridinio asmens vadovas tampa atsakingas už organizaciją, nors pats joje faktiškai neveikia.

JNVO, kurios nėra įsteigtos kaip juridinis asmuo, kurioms vadovauja nepilnametis, kyla problemų dėl galimybės gauti projekcinį finansavimą savivaldybėje ar nacionaliniu lygiu – jos priverstos kreiptis į kitas jaunimo organizacijas

Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atlikta vidinė apklausa parodė, kad tik maždaug 5 proc. JNVO yra užregistruotos JAR bei jų faktinis ir JAR išviešintas vadovas sutampa.

Šiuo metu teisinis reglamentavimas nustato, jog tik pilnametystės, t. y. 18 metų amžiaus sulaukę asmenys gali būti JNVO vadovais.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau jį tobulinti, atsižvelgiant į Nutarimo projekte nurodytas pastabas ir pasiūlymus

Nutarimo projekto rengėjai Įstatymo projektui pateikia teisiškai pagrįstas pastabas ir argumentuotus pasiūlymus.

Atkreipiamas dėmesys, kad asmuo eidamas vadovaujamas pareigas juridiniame asmenyje, turi teisę šiam juridiniam asmeniui atstovauti, priimti sprendimus jo vardu ir kontroliuoti jo veiklą, t. y. veikia ne savo asmeniniais interesais, o atstovaudamas juridiniam asmeniui. Be to, visų formų juridinių asmenų, įskaitant nevyriausybines organizacijas, valdymo organams taikoma vienoda civilinė atsakomybė (CK 2.87 str.), nevykdant arba netinkamai vykdant pareigas privaloma atlyginti juridiniam asmeniui padarytą žalą, gali kilti ir administracinė atsakomybė (pvz. už finansinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą (ANK 205 str.). Tai reiškia, kad būtina papildomai įvertinti Įstatymo projekto modeliuojamas nuostatas, kai nepilnamečio tėvai ir rūpintojai galėtų duoti sutikimą nepilnamečiui tapti jaunimo organizacijos vadovu, tačiau liktų neapibrėžta ir neaišku, kaip nepilnametis neturėdamas visiško veiksnio, toliau valdytų įmonę, kokia apimtimi prisiimtų su įmonės valdymu tenkančią atsakomybę, kokios apimtys vadovo įgaliojimai jam galėtų būti suteikiami, įvertinant individualaus atvejo įvertinimo galimybes.

Įstatymo projekto rengėjams taip pat siūloma tikslinti vartojamą sąvoką „jaunimo nevyriausybinių organizacija“ ir suderinti ją su galiojančiuose teisės aktuose vartojama sąvoka „jaunimo organizacija“.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Istatymas įsigaliojusių teisės aktuose nustatyta tvarka, įgyvendinamųjų teisės aktų rengti, papildomų biudžeto lėšų nereikėtų.

STEBĖSENA

Nutarimo projektui stebėsenos procedūrų nustatymas nereikalingas.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybai ir NVO vaikams konfederacijai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba nurodė, kad Nutarimo projektui iš esmės pritaria, tačiau pabrėžė kad juridinio asmens vadovo pareigos susijusios su didele atsakomybe už juridinio asmens veiklą ir gali sukelti neigiamas tiek teises, tiek materialines pasekmes jos vadovui.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga informavo, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija informavo, kad iš esmės pritaria Nutarimo projektui, o jų pateiktos pastabos suderintos darbo tvarka.

Švietimo, sporto ir mokslo ministerija, Lietuvos jaunimo organizacijų taryba ir NVO vaikams konfederacija pastabų ir pasiūlymų Nutarimo projektui nepateikė.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė Viešojo valdymo grupės vyresnysis patarėjas, vyresnysis patarėjas